Partij voor de Dieren
Zwolle

Bijdrage begroting 2027

Voorzitter,

Ik moet u bekennen dat ik geregeld de hoop verlies als ik naar de wereld kijk. Dit jaar gaat weer de boeken in met talloze verbroken hitterecords door klimaatverandering. Er waait wereldwijd een enge guurrechtse wind die ook in Nederland is aangekomen. De democratie wordt steeds meer uitgehold en de onderlinge verbondenheid wordt alsmaar minder, wat we zien terugkomen in de afname van acceptatie van verschillende bevolkingsgroepen. En om dan door te gaan en niet bij de pakken neer te zitten, kan eigenlijk alleen als je weet wat nodig is en als je weet waar je heen wil. En daarvoor is het nodig dat je vooruit kunt kijken. Want alleen zo kun je werken aan de toekomst die je voor ogen hebt.
En voor de Partij voor de Dieren is die visie, die blik op de toekomst helder. Een leefbare aarde, waarin we rekening houden met alles wat leeft, dus ook de dieren. Waarin iedereen dezelfde kansen heeft en iedereen mee kan doen. Waarin we problemen proberen te voorkómen in plaats van vooral bezig te zijn met de korte termijn, waardoor er eigenlijk vooral brandjes worden geblust. Door de focus op de korte termijn worden kwetsbare waarden namelijk nog steeds niet voldoende beschermd.

Vooruitkijken kan alleen als het zicht helder is. Met mist kun je niet ver kijken. Als je alleen naar de korte termijn kijkt, dan kom je niet tot echte resultaten. Deze eerste begroting zit vol onduidelijkheden over de toekomst die het college voor zich ziet. Er zijn veel stelposten en er is veel onduidelijk over de concrete invulling. En dat is niet gek als je nog niet zo lang op pad bent. En tegelijkertijd zijn doelen die voorheen scherp waren enorm afgezwakt. Klimaatneutraal in 2040 is volledig verdwenen. Energieneutraal in 2050 is de nieuwe ambitie, wat zelfs een enorme afzwakking is van de landelijke ambitie, waarbij we in 2050 klimaatneutraal moeten zijn. Is dit echt waar het college naar toe wil met Zwolle? Heeft het college de hoop soms wél opgegeven te voldoen aan de eerdere ambities? Want als dit de ambities zijn, dan lijkt het daar wel op.
En waar in de begroting dus vaak geen keuzes worden gemaakt, is het college aan de andere kant juist weer heel stellig. We stoppen met de babygroentetas, de meedoenbalie, de jeugdtuinen. En dat alles zonder dat het alternatief op orde is en zonder participatie. En zonder die visie op de toekomst. En die is nodig, voorzitter. Want nu praten we over hoe krap Zwolle er bij zit, en over ruim een half jaar staan we hier weer te debatteren over de onderbesteding. En het woord capaciteit komt in alle discussies opvallend vaak terug. De afgelopen jaren hebben we steeds duidelijker gezien dat dat ook een wat makkelijke manier lijkt om je achter te verschuilen. We hebben juist steeds meer ambtenaren gekregen. En ja, we hebben veel ambities. Maar moeten we dit capaciteitsvraagstuk niet meer gaan benaderen als een organisatievraagstuk? Wordt de organisatie in staat gesteld om de ambities te halen, in de opdrachten die zij krijgen? Stellen wij de juiste vragen op de juiste niveaus? Onze motie over dierenwelzijn en mensenwelzijn is daar een goed en tastbaar voorbeeld van. Zes jaar na het

vaststellen van dit speerpunt is er nog niks uitgewerkt. Wat hebben we aan ambities als er niet ook wordt gezorgd dat die behaald kunnen worden? Een visie op de toekomst vraagt ook om overzicht en in dit geval overzicht over de hele organisatie en betrokken partners. Een echte visie op dierenwelzijn kan niet zonder een strategische benadering, want het vraagt om definities, het raakt aan het sociaal domein en het vraagt om samenwerking op allerlei niveaus. Een echte visie op passende arbeidsparticipatie voor nieuwkomers kan niet zonder overkoepelende samenwerking, zowel binnen als buiten deze organisatie.

Dat zouden we moeten benoemen als we het hebben over de ‘basis op orde'. Hoe komen we van reageren naar voorkomen? En van afzonderlijke oplossingen naar samenhang? In het sociaal domein zien we dat daar veel beter over na wordt gedacht. Maar ook daar is opvallend dat er volop wordt ingezet op gezondheid, maar dat een voedselvisie nog altijd ontbreekt. Wat zouden we hierin nog veel kunnen leren van de gemeente Groningen, waar ze een routekaart hebben naar een gezond en duurzaam voedselsysteem in 2050, inclusief uitvoeringsagenda en participatieplan. Want daar wordt echt gewerkt samen met inwoners, kennisinstellingen, bedrijven en overheden in de regio. En lokale initiatieven worden volop gesteund met pluktuinen, stadsakkers, streekboeren en volkstuinen.

Nee, dan Zwolle. Daar worden de jeugdtuinen juist de nek omgedraaid, zonder participatie, zonder visie voor de toekomst. En voorzitter, het is niet alleen ontzettend naar dat de jeugdtuinen op deze manier worden afgekapt, maar vooral een meer dan zorgelijk signaal dat ondanks de ophef, ondanks het feit dat we landelijk nieuws geworden zijn, er aan alle kanten de oproep is gedaan de jeugdtuinen te sparen en er daarnaast een zeer redelijk voorstel is gedaan afgelopen maandag, dat ondanks dat alles het college en blijkbaar daarmee automatisch de coalitie er zo geharnast in blijven zitten. Hoe mooi en volwassen zou het zijn als er gewoon gezegd zou worden: 'Dit verdient geen schoonheidsprijs en met de kennis van nu hadden we dit anders moeten doen. Dit was geen goede keuze en we maken nu het bedrag vrij waarom wordt gevraagd. Zeker nu duidelijk is dat onze manier van handelen het vertrouwen in de gemeente heeft geschaad bij zoveel mensen.’ Dát zou het passende signaal zijn naar inwoners. Dat is geen gezichtsverlies, maar het zou juist getuigen van een bestuur waarin zelfreflectie wordt getoond, een lerend vermogen, een bestuur dat verantwoordelijkheid neemt. Tot op de dag van vandaag is er geen zelfreflectie getoond. En wat hoop ik dat dat vandaag wel gaat gebeuren, zeg ik tegen dit college. Voorzitter, wat hoop ik dat deze casus geen voorbode is hoe het de komende jaren zal gaan.
Want wat hier gebeurt raakt natuurlijk aan zoveel thema’s. De gemeente heeft een voorbeeldfunctie om te komen tot een inclusieve samenleving waarin mensen meedoen en worden gehoord. En na de afgelopen verkiezingsuitslag zagen we dat partijen participatie zó belangrijk vonden dat ze het coalitieakkoord er mee begonnen. En kijk eens wat er nu is gebeurd. En juist met een thema dat raakt aan zoveel ambities van deze gemeente: gezond leven, natuur en duurzaamheid, een plek waar sociale cohesie is, waar zoveel mensen bezig zijn om kinderen de ruimte te geven zich te ontwikkelen en nieuwe dingen te leren. Wat zonde, voorzitter, dat dit zo is gelopen.

Onze moties en het amendement van vandaag raken aan al deze thema's. Ze gaan over duurzaamheid en circulariteit, over inwonerbetrokkenheid, over tot je recht kunnen komen. Over verbinding tussen mensen onderling, waarbij we natuurlijk ook oog hebben voor de relatie tussen mens en dier. En we geloven dat we met deze voorstellen bijdragen aan de ambities die er al zijn. Samen zorgen ze voor een samenleving waarin welzijn, participatie en duurzaamheid centraal staan. En vandaag kunnen we weer een goede stap in die richting zetten. En wij hopen die waarden met elkaar vorm te geven, zowel in dit huis als daarbuiten.

En die hoop blijft nodig in een wereld waarin er constant aan die waarden wordt getornd. En die hoop bedoelen we niet naïef. De Tsjechische schrijver en politicus Vaclav Havel omschreef het goed: hoop is niet hetzelfde als optimisme. Het is zeker weten dat iets zinvol is, ongeacht de afloop, ongeacht het resultaat. We weten misschien niet hoe de toekomst er precies uit gaat zien, maar laten we inzetten op een stad waarin we weten wat er nodig is, hoe we om moeten gaan met elkaar en waar we naartoe willen.

Dank u wel.